

*Metsäpirtin kirkko juhla-
valaistuksessa*

METSÄPIRTIN PELTOSTEN SUKUSEURA RY

Hyvät Metsäpirtin Peltosten sukuseuran jäsenet!

Me metsäpirttiläiset olemme saaneet kokoontua tänä vuonna kahden tapahtuman merkeissä. Kesäkuussa 30.6. järjestettiin Uudessakaupungissa Metsäpirtin pitäjäjuhlat. Osa sukuseuramme jäsenistä oli aktiivisena mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa hyvin onnistuneita juhlia. Elokuussa kokoonnuimme oman sukuseuramme sukujuhlaan Tuorlassa Kaarinassa. Kysymyksiä Karjalasteatteriesitys pohti karjalaisuuden perintöä jälkipolville ja kaiho jäi kytämään. Vielä haluamme mennä Metsäpirttiin ja haluamme nähdä entisiä vanhempimme ja isovanhempiemme kotiseutumaisemia. Nyt vain suunnittelemaan yhteistä ryhmämatkaa ensi kesäksi Metsäpirttijuuhlaan!

Käynnistimme viime vuonna sukututkimusprojektin, johon keräämme edelleen varoja. Kalentereita myimme vuodelle 2018 ja nyt olemme myyneet kukkakuvioisia kangaskasseja. Kasseja on edelleen saatavissa lyhyt- ja pitkäkahvaisina. Lisäksi liitimme kassin mukaan tarpeellisen ledvalolampun, joka on kätevästi liitettävissä vaikka avaimenperäksi. Voit tilata tuotteet pukinkonttiin pj Kirsi Kiurulta suoraan yhteishintaan 15 €+ postikulut. Tämän kirjeen takakannessa on myös maksutiedot jäsenmaksusta 10 euroa tilikaudelle 2019-2020. Jäsenmaksu on haluttu pitää pienenä, jotta mahdollisimman moni voisi olla mukana toiminnassamme. Jos haluat, voit maksaa myös suuremman summan kannatusmaksuna. Lisäksi käynnistämme nyt kampanjan uusien jäsenien löytämiseksi. Jokainen jäsen joka tuo uuden jäsenen seuraan, voi ilmoittautua ensi vuoden

sukujuhlassa ja saa Peltosten pinssin rintapieleen! Meitä jäseniä on nyt lähes 170.

Ensi vuonna sukuseuramme kokoontuu 22.8.2019 Partaharjun toimintakeskuksessa Pieksämäellä. Laittakaa varaus jo valmiiksi kalenteriin. Tarkempi ohjelma julkaistaan kesäkirjeessä ja silloin voimme suunnitella yhteiskuljetusta halukkaille.

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta 2020!

pj Kirsi Kiuru

Metsäpirtin Peltosten juhlassa piirakoita ja paperiteatteria

Sukuseurassamme on vakiintumassa hyvä tapa juoda tavatessa piirakkakohvit. Tämän kesän sukujuhlat aloitettiin suvun omin voimin leivotuilla jamakkakakkaroilla ja riisipiirakoilla.

Peltoset kokoontuivat elokuun 17. päivänä observatoriosta ja maaseutuopistosta tunnetussa Tuorlassa, jonka vanhassa varsinaissuomalaisessa miljöössä on myös majoitus- ja ravintolapalveluja. Tapaamiseen saapui liki 50 Paavon ja Valpurin jälkeläistä. Alkuun sukuseuran puheenjohtaja **Kirsi Kiuru** johti sukukokouksen, joka totesi sukuseuran tilien ja toimintakertomuksen olevan kunnossa. Pitkän tähtäimen suunnitelmiin kuuluu sukukirjan kirjoittaminen.

Kysymyksiä Karjalasta

Turkulaisen nukketeatteritaiteilijan **Timo Väntsin** matkalaukkuun mahtuva paperiteatterina ja tarinankerrontana toteutettu näytelmä *Kysymyksiä Karjalasta* sai kiitosta ja viritti pohdintoja, muistoja ja kysymyksiä pidemmäksi aikaa.

Kun paperista leikattujen karjalaisten pitkät jonot lähtevät etenemään pöydän kokoisella näyttämöllä, paperisissa käsissään paperiset kassit ja nyytit, katsomo tuntui lakkaavan hengittämästä. Näky on koskettava, koska tarina on koskettava, ja katsomossa jokaisen omakohtainen tai läheisten kokemus.

Väntsin imitaatiotaidot seitsemänä presidenttinä ja repliikit Kannaksen murteella hämmästyttivät ja

riemastuttivat. Näytelmän pohjana on Väntsin perheen tarina.

– Esitys on kertomus ihmisistä maailman myllerrysten keskellä, mutta samalla se nostaa esiin Karjala-keskustelun polttavimmat, kiistellyimmät ja absurdeimmat käänteet, Väntsi kertoo.

Yli 14 000 meidän Peltosta

Sukuseuran sukututkimuksentuntija **Pirkko Peltonen** kertoo, että suvun kantaisän ja -äidin, **Paavo** (s. 1676 tai 1692) ja **Valpuri Peltosen** ja heidän 10 lapsensa jälkeläisiä on löydetty yli 14 000. Metsäpirtti sijaitsee vanhalla valtionrajalla, joten kontaktit Inkeriin olivat mutkattomat Suomen itsenäistymiseen ja rajan sulkemiseen saakka. Avioliittoja solmittiin kumpaankin suuntaan. Valpurin ja Paavon tyttäristä kolme, **Magdalena, Anna ja Johanna** lähtivät miehelään Inkeriin, Vuolen pitäjään.

Kun kruunu eli Ruotsi, johon silloin kuuluttiin, alkoi 1600-luvun lopulla suhtautua karsaasti kaskiviljelyyn, muutettiin Savosta vilkkaasti Kannakselle. Suotuisasta ilmastosta haettiin parempia elinolosuhteita.

– Niinpä Savon Kärkkäisillä ja meidän Metsäpirtin Peltosilla on yhteinen esi-isä 1600-luvulla, Pirkko Peltonen kertoo.

Ensikertalaiset matkassa

Sisarukset **Anja Ounasvuori** ja **Satu Vänskä** olivat mukana ensi kertaa. Sisaruksilla oli mukanaan valokuvia mm. **Sulo-**enosta, jonka komeita piirteitä tunnistikin juhlaväen joukosta. Heitä on vähän harmittanut äidin puolen sukulaisten jääminen etäisiksi. Äiti **Elvi Ounasvuori** (o.s.

Peltonen) ei kertonut paljontaan elämästä Metsäpirtissä eikä suvusta.

– Hän tuumasi, että ne ovat menneitä, mitäpä noita kaivelemaan, Satu Vänskä sanoo.

Jotain äiti kuitenkin kertoi: paimenessaolosta ja lauantaista piirakanpaistoista. Satu Vänskä muistelee äidin kertoneen miten Metsäpirtissä oli naapurin rouva tullut ja kertonut pommitusten alkaneen, että ”nyt pamaht!”. Siihen oli toinen naapuri vastannut, että ”pamaht siul siin viel mikä”.

– Valitettavasti kyllä pamaht, Vänskä sanoo.

Ajatus juhlaan lähtemisestä virisi, kun Satu houkutteli Anja-siskon sukuseuran jäseneksi.

– Tuli voimakas halu tavata muitakin Peltosia ja saada tietoa omista karjalaisista sukujuurista. Ja kyllä oli miellyttävä tapaaminen!

Ensi kesänä sukukokous ja -juhla aloitetaan Pieksämäellä kohvilla ja **Anna Saara Peltosen** (s. 1894) puolukkakakkarolla.

Taina Saarinen

(Lyhennetty versio Karjala-lehdessä 5.9.19 julkaistusta artikkelista)

Metsäpirttiä löytämässä

Tuli käytyä 1970-luvulla muutamia kertoja Leningradissa. Aina Kivennavan paikkeilla kurkottelin kohti itää nähdäkseni Laatokan, mutta eihän se sinne asti siintelee. Varsinainen Karjalankannaksen löytämisen aloitin 1990-luvun alussa Raudusta. Oppaana oli kaukopartiomies Kaino Rastas, äidin kotikylästä, Sirkiänsaarelta. Kerran haluttiin nähdä Laatokka. Metsäpirtin keskustassa olevasta T-risteyksestä käännettiin kohti Viisjoen yli johtavaa siltaa, mutta siihen se matka tyssäsi. Kaino ja kuljettaja epäröivät kestääkö silta bussin painon.

Sitten lähdin Lempi Rosenbergin vetämälle bussimatkalle Metsäpirttiin. Hautausmaan nurkalla paljastettiin sankarivainajien muistopatsas. Juhlallisuuden jälkeen Lempi suostui ystävällisesti käyttämään meidät Saaroisissa. Bussissa kysyin tietääkö kukaan missä minun kotini oli. Eräs, ilmeisesti naapurin poika, viitteli pellolla olevan pienen nyppylän suuntaan. Juoksin peltoa pitkin,

hujauksessa ylitin syvän ojan ja olin kotipihalla. Sitä tunnetta ei voi kuvailla. Saman kokeneet kyllä tietävät.

Aivan 2000-luvun alussa aloitin yksityismatkailun pikkuautolla. On enemmän aikaa kierrellä ja katsella. Tiet ja maisemat tulivat tutuiksi. Kuluneiden lähes 30 vuoden aikana paljon on Metsäpirtti muuttunut. Teitä on asfaltoitu, kerrostaloja, datsoja jopa tsasuna on rakennettu. Viime kesänä avattiin kunnantalon viereen juhlallisesti pieni paikallismuseo. Metsäpirttiin on Gloen eli Metsästysmajan lisäksi rakennettu ainakin kaksi majoituspaikkaa. Toinen on Taipaleen kylässä toinen miltei keskustassa. Hintatasosta en tiedä. Metsästysmaja on nykyisellään melko rähjäisessä kunnossa. 16 kilometrin päässä Raudussa on Rautu hotelli, joka on hinnaltaankin kohtuullinen.

Ensimmäisinä vuosina käytiin myös Taipaleenjoen pohjoisrannalla. Sinne kierrettiin Sakkolan kautta. Tie meni niin huonoon kuntoon, ettei sinne enää bussilla ole juurikaan menty. Jotkut ryhmät ovat vuokranneet venäläisiä koulubusseja, joissa on korkea maavara. Useat tilaavat venekuljetuksen, joka ylittää joen vanhan lauttareitin kohdalta.

Vorkken ranta on ollut suosittu paikka ihastella Laatokkaa. Pari vuotta sitten asukkaat sulkiivat heitä häirinneen kulun rantaan. Heti löytyi uusi väylä, kiertotie metsän kautta. Sanovat, että kyllä sieltä rantaan johtavalle tielle pääsee, mutta kovasti pehmeältä tien pohja näyttää. Tapparin suuntaan johtava tie on Viisjoelle asti asfaltoitu, mutta sitten alkaa kuoppien ohi pujottelu. Muutaman kilometrin päässä tien katkaisee lukittu puomi. Puhuvat milloin metsästys- milloin sotilasalueesta. Jos jatkaa jalan,

niin rajan pinnassa on toinen puomi ja neuvottelun paikka, jos Laatokan rantaan haluaa.

Saunasaareen erkaneva tie on vähän paremmassa kunnossa, mutta helpompaa on ajaa Viisjoelta Rantakylään ja jatkaa pilkkatietä Saunasaareen johtavalle tielle. Aallonmurtajalle kyllä pääsee pikkuautolla, mutta bussi ei taida uudesta väylästä selvitä. Rakennustyömaa on muuttanut kovasti maisemaa.

Paukunmäelle johtaa melko hyvässä kunnossa oleva hiekkatie vaikkakin vähän kiharainen. Hatakanmäeltä voi jatkaa vanhalle rajalle, Raudun Sirkiänsaarelle. On kuulemma ihan kuljettavassa kunnossa. Joentaan kylän kaukaisimpaan kolkkaan pääsee paikallisilla takseilla, joita nykyään on myös Metsäpirtissä. Kerran olen siellä käynyt ja olihan se aikamoinen seikkailu.

Kotiseutumatkoilla tapahtuu usein, että suunnitelmat ja matkustustarpeet muuttuvat hetkessä. Ennen kuin Metsäpirttiin tuli takseja, niin matkanjohtajana joutui toimimaan luovasti, esimerkiksi pyytämään tienvarresta autoilevia asukkaita kuljettajiksi. Useimmiten ongelmat ratkesivat tällä tavoin, mutta hinnoittelu oli todella kirjavaa, eikä kielitaito riittänyt tinkimiseen. Lopulta kuitenkin kaikki olivat tyytyväisiä, kun kovasti toivottu matka onnistui.

Vain yhden kerran olen joutunut hankalaan tilanteeseen, vaikka usein ajelen Kannaksella yksin. Rysäytin Valkjärvellä niin pahasti tiellä olleeseen kuoppaan, että auto sammui eikä enää käynnistynyt. Onneksi 7-8 km käveltyäni löytyi apu. Kun liikkuu avoimin mielin ja suhtautuu kanssaihmiin ystävällisesti niin samoin hekin reagoivat. Olen matkoillani saanut ystäviä,

joiden luona olen useita kertoja yöpynyt vanhalla ”Peltosen aholla”. He ovat puolestaan kyläilleet minun luonani.

Eräs retki on jäänyt syvälle mieleeni. Olin ollut Konevitsassa vapaaehtoistyössä ja saanut luvan viettää viimeisen yön Musakan majoituksessa Vpl. Pyhäjärvellä. Edellisenä yönä nousi Laatokalla sellainen myrsky, että luostarin vene saattoi vasta illansuussa lähteä kohti Sortanlahtea. Illan jo hämärtyessä saavuttiin Saarosiin. Siinä kotipihalla kuuntelin Laatokkaa, joka varmasti vuosisatoja tai -tuhansia on samalla tavoin ilmaissut mahtinsa. Siitä vanhalta rantatöyräältä on rantaan noin kaksi kilometriä. Laatokan pauhu kantautui korviini huumaavana. Oli herkistävää ajatella, että näin aikaisemmat suupolvetkin näillä paikoilla ovat samaa ääntä kuunnelleet.

Ilmi Pesonen

Hallituksen jäsenet:

Kirsi Kiuru, pj
kirsi.kiuru@gmail.com

Katri Varjonen
katri.varjonen@gmail.com

Marleena Lehtinen
moonma93@luukku.com

Niina Ahlstrand
niina.ahlstrand@gmail.com

Marko Vähämäki
marko.vahamaki@gmail.com

Matti Vähämäki
matti.vahamaki@hotmail.com

Satu Vänskä
satu.vanska@suomi24.fi

Varajäsenet:

Taina Saarinen
saarinen.taina.a@gmail.com

Leni Knutar
leni.knutar@elisanet.fi

Vuoden 2019-2020 jäsenmaksu

Maksa jäsenmaksu 10 € Metsäpirtin Peltosten sukuseura ry:n tilille. Lisäksi voit maksaa myös vapaaehtoisen kannatusmaksun. Lisää viitteeseen jäsenten nimet. Eräpäivä 15.1.2020

Tili: FI53 4355 1220 0373 20